

*Степанець Юлія Олегівна,
студентка спеціальності «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»
Науковий керівник: **Калуга Володимир Федорович**,
доктор філософських наук, професор,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОВОЇ ЕЛІТИ ТА ЇЇ НАСЛІДКИ ДЛЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Світ перебуває у передчутті значних змін, які вимагають ефективного лідерства з боку представників владних кіл, оскільки світова еліта відіграє ключову роль у протіканні глобальних політичних процесів.

Еліта як група осіб з високим соціальним статусом, значними багатствами та впливом, суттєво впливає на політичні, економічні, військові, наукові та

культурні процеси у суспільстві завдяки своїм освітнім та професійним перевагам. Прийнято розрізняти декілька груп еліт, які ідентифікуються, окрім іншого, зважаючи на сферу докладання їхнього впливу. Відповідно, прийнято розрізняти:

- політичну еліту – відіграє ключову роль у формуванні державної політики та прийнятті рішень;
- економічну еліту – суттєво впливає на економічний розвиток країни через контроль над ресурсами та капіталом;
- мілітарну еліту – забезпечує підтримання національної безпеки, перебуваючи у стані тісних зв'язків з політичною елітою [1, с.84];
- наукову еліту – формує ідеологічні та науково-технічні напрямки розвитку суспільства;
- культурну (медійну) еліту – впливає на суспільну думку та культурні тенденції через засоби масової інформації та мистецтво [2, с.522].

Таким чином актуальність досліджуваної теми зумовлена ключовою роллю еліти у визначенні напрямку глобальних змін. Еліта займає центральну позицію у формуванні цінностей і особливостей політичних процесів, що суттєво впливає на соціальну структуру та культурні норми.

Українська політична еліта підтримує громадян під час російської агресії. Президент Володимир Зеленський очолює ці зусилля. Підтримка з боку інших держав включає фінансову допомогу, гуманітарну підтримку та військові поставки. Ці дії відбуваються протягом останніх трьох років повномасштабної війни.

США. Зміни в адміністрації США під керівництвом Дональда Трампа мали суттєвий вплив на внутрішню та зовнішню політику країни. Його діяльність сприяла економічному націоналізму та зростанню виробництва всередині країни, але загострила соціальні протиріччя та політичний розкол. Зовнішня політика США під керівництвом Трампа призвела до перегляду міжнародних угод і союзів, що зміцнило позиції США в деяких аспектах, але послабило довіру з боку традиційних партнерів. Політика 47-го Президента Сполучених Штатів Америки ставить під загрозу територіальну цілісність і суверенітет України. Вплив економічної еліти, яскравим представником є Ілон Маск, його вплив на політику викликає занепокоєння щодо потенційної втрати демократичних інститутів та зростання влади економічної еліти в політиці.

Польща. Президент Анджей Дуда активно лобіює надання Україні статусу кандидата в члени ЄС та підтримує вступ до НАТО. Польща надала значну гуманітарну допомогу Україні, включаючи модульні містечка для переселенців та медичне обладнання. Заблокований кордон між Україною та Польщею викликав значне розчарування серед українців, особливо через те, що країна вважалася близьким союзником України.

Таким чином в умовах глобалізації та трансформації політичних структур роль еліти стає ще більш значущою, оскільки вона здатна адаптуватися до нових викликів і формувати стратегії, що відповідають сучасним реаліям. Нова еліта повинна демонструвати ефективне лідерство для того, щоб успішно вирішувати сучасні глобальні виклики та забезпечувати стабільність і розвиток світу.

Література:

1. Цюрупа М. В. Військова еліта України: її місце і роль у структурі правлячого класу. Наукові записки. 2018. Випуск 45. С.84. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/tsiurupa_viiskova.pdf

2. Українська еліта у другій половині ХІХ – на початку ХХІ століття: особливості формування, трансформація уявлень, інтелектуальний потенціал. Західні землі. Вибрані проблеми / від. ред. Ігор Соляр, упоряд. Олег Муравський, Михайло Романюк; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Кн. 1. Львів, 2023. С.522.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.